

De GUE/NGL-leden van de Commissie internationale handel van het Europees Parlement:

Helmut Scholz - lid (voorzitter)

Eleonora Forenza - lid

Anne-Marie Mineur - lid

Stelios Kouloglou - plaatsvervangend lid

Patrick Le Hyaric - plaatsvervangend lid

Lola Sánchez Caldentey - plaatsvervangend lid

Wat is TTIP?

Sinds juni 2013 onderhandelen ambtenaren van de Europese Commissie en hun collega's uit de VS over een vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en de VS, bekend als het trans-Atlantisch partnerschap voor handel en investeringen (TTIP). Met een mandaat van de regeringen van de 28 EU-lidstaten wordt ernaar gestreefd de grootste vrijhandels- en investeringsruimte ooit tot stand te brengen tussen 's werelds twee grootste handelsblokken, door de handelstarieven te verminderen, regels te harmoniseren en zogeheten "regelgevingsbelemmeringen" weg te nemen.

De EP-leden van GUE/NGL luiden, samen met andere progressieve parlementariërs en sociale bewegingen uit heel Europa, de noodklok over de realiteit van TTIP, één van de gevaarlijkste handelsakkoorden uit de geschiedenis van Europa met gevolgen voor het leven van alle burgers.

Volgens de voorstanders zal TTIP de economische groei aan beide zijden van de Atlantische oceaan stimuleren, maar deze voorstelling van zaken komt niet overeen met de realiteit. Burgers staan geen werkelijke economische voordelen, maar hoge sociale kosten te wachten. Volgens de door de Commissie zelf uitgevoerde duurzaamheidseffectbeoordeling zullen naar schatting een miljoen banen moeten worden verplaatst. Andere economisten stellen dat een dergelijke grootschalige verplaatsing van banen binnen de EU onmogelijk is en zal leiden tot hoge werkloosheidspercentages en meer druk op de overheidsfinanciën als gevolg van de daarmee gepaard gaande stijging van de sociale bijstandskosten. TTIP zal het moeilijker voor landen maken om markten in het belang van burgers te reguleren, de rechten van werknemers zullen onder druk komen te staan en de normen voor milieu-, sociale, en veiligheidsbescherming zullen naar beneden worden bijgesteld als gevolg van samenwerking op het gebied van regelgeving.

TTIP ondermijnt bovendien de democratie - en niet alleen vanwege het gebrek aan transparantie rondom de onderhandelingen. Het akkoord zou bij inwerkingtreding een enorme verschuiving van macht tot gevolg hebben van gekozen vertegenwoordigers naar technocraten en multinationals, aangezien het bedrijven in staat stelt om regelgeving die nadelig is voor hun winstverwachtingen buiten ons grondwettelijke rechtssysteem en de democratische processen om, aan te vechten.

Bescherm verworven regelgeving. Zeg nee tegen wederzijdse erkenning van normen!

TTIP betekent deregulering via de achterdeur daar het het winstbejag van transnationale ondernemingen laat prevaleren boven werknemersrechten, sociale normen, milieubescherming, en regelgeving met betrekking tot ggo's, giftige chemicaliën, privacy en veiligheid.

Hoewel “wederzijdse erkenning van normen” tussen de EU en de VS wellicht vriendelijk klinkt, houdt het in werkelijkheid in dat de minst strenge regelgeving de nieuwe norm wordt. Deze “race to the bottom” is nergens zo verontrustend als in de voedingsindustrie; de EU-lidstaten zouden de aanzienlijk minder strenge Amerikaanse normen voor voedselproductie moeten erkennen. Europa's “van boer tot bord”-etikettering, die bedoeld is om klanten controle te geven op hetgeen zij eten, bestaat in de VS niet. Terwijl bedrijven in Europa moeten bewijzen dat hun producten veilig zijn alvorens deze op de markt mogen worden gebracht, zijn het in de VS de autoriteiten die moeten bewijzen dat een product onveilig is om dit product te mogen weigeren.

TTIP zou ook een gevaar voor publieke diensten kunnen vormen, aangezien het ernaar streeft de dienstenmarkten open te breken om het voor bedrijven makkelijker te maken te investeren. TTIP vormt dan ook een directe bedreiging voor publieke gezondheidszorg, onderwijs, theaters, en diensten op het gebied van water, energie, vervoer en sociale zekerheid.

Europese normen inzake de bescherming van persoonsgegevens kunnen worden teruggeschoefd naar het lage beschermingsniveau dat in de Verenigde Staten geldt. De VS beschouwen gegevens als een verhandelbaar goed. Dit is precies het bedrijfsmodel dat enkele van de grootste Amerikaanse bedrijven hanteren. TTIP zou particuliere ondernemingen in staat stellen om de privacy van burgers te schenden door de toegang tot en verkoop van hun persoonsgegevens mogelijk te maken.

Samenwerking op het gebied van regelgeving tussen de EU en de VS zou betekenen dat de Europese Commissie vóór indiening van een wetgevingsvoorstel eerst groen licht moet vragen aan ambtenaren in de VS, en vice versa. Dit geeft het bedrijfsleven meer kans om te lobbyen en wetgeving met negatieve gevolgen voor handel en investeringen te blokkeren - nog voor gekozen vertegenwoordigers zelfs maar gelegenheid hebben gehad om hun mening te geven. Alle toekomstige wetgevingsvoorstellen zouden moeten worden gefilterd en moeten worden onderworpen aan een verplichte beoordeling van het effect op handel en investeringen.

Investeringsbeschermingsclausules plaatsen winst boven mensen!

Een clausule ter bescherming van investeringen die in TTIP is opgenomen houdt in dat bedrijven een land kunnen aanklagen wanneer zij van mening zijn dat hun toekomstige winsten schade zullen ondervinden van nieuwe of bestaande wetgeving.

De mechanismen voor de beslechting van geschillen tussen investeerders en staten (ISDS) werden oorspronkelijk in het leven geroepen voor overeenkomsten tussen Duitsland en ontwikkelingslanden, maar zijn inmiddels uitgegroeid tot een miljardenbusiness voor advocatenkantoren die gespecialiseerd zijn in het aanklagen van regeringen. Dit ondergraaft het vermogen van soevereine staten en overheden om regel- en wetgeving ter bescherming van het publieke belang vast te stellen, aangezien ondernemingen de mogelijkheid krijgen om wetten die zijn ontworpen om de burger te beschermen, aan te vechten. Bedrijven kunnen aanvoeren dat regeringsmaatregelen leiden tot een vermindering van de verwachte winst van hun producten of een inbreuk vormen op hun intellectuele eigendomsrechten.

De gedachte dat ondernemingen bij speciale rechtbanken procedures kunnen aanspannen tegen soevereine regeringen wanneer regelgeving tegen hun belangen indruist, vormt een bedreiging voor de democratie en de overheidsfinanciën.

Maar hoewel vrijwel alle 150 000 respondenten van het door de Commissie zelf georganiseerde raadplegingsproces over ISDS verklaarden niets in ISDS te zien, is de Commissie niettemin van plan om ISDS in een licht gewijzigde vorm toch in TTIP op te nemen.

Een gebrek aan transparantie en publieke controle

De onderhandelingsteksten betreffende TTIP werden aanvankelijk achter slot en grendel gehouden, ver weg van elke vorm van publieke controle. De woede van het publiek dwong de Commissie om de onderhandelingsteksten van de EU openbaar te maken. Het standpunt van de VS blijft echter geheim. Zodra beide zijden overeenstemming bereiken over een gemeenschappelijke basistekst voor de laatste stadia van de onderhandelingen (geconsolideerde teksten), zullen de documenten opnieuw als vertrouwelijk worden bestempeld en zullen zij worden afgeschermd van het publiek, met inbegrip van journalisten en de meeste parlementariërs. Vanaf dat moment zullen we alleen iets over de inhoud van de documenten te weten komen wanneer er gelekt wordt.

Juist de mensen die de meeste gevolgen van TTIP zullen ondervinden krijgen geen enkele zeggenschap over de onderhandelingen. De leden van het Europees Parlement, het enige rechtstreeks gekozen orgaan dat betrokken is bij de besluitvorming op EU-niveau, moeten, net als leden van nationale parlementen, journalisten en burgers, toegang krijgen tot alle onderhandelingsteksten, en bovenal moeten er manieren worden gecreëerd om de loop van de onderhandelingen en de inhoud ervan te veranderen.

We dringen aan op een open en democratisch besluitvormingsproces ten aanzien van het EU-handelsbeleid en we spreken onze afkeuring uit over het feit dat over handelsakkoorden, of het nu gaat om akkoorden met de VS, Japan of China of om één van de andere grote lopende onderhandelingen, in het geheim en achter gesloten deuren wordt onderhandeld door ongekozen ambtenaren die nauwe banden met grote bedrijven onderhouden.

Burgers hebben er recht op te worden ingelicht over een akkoord dat alle onderdelen van hun leven zou kunnen beïnvloeden.

GUE/NGL pleit voor een alternatief handelsbeleid dat:

- niet gebaseerd is op het neoliberale economische en handelsmodel dat weinig te maken heeft met de uitwisseling van goederen en meer met de afschaffing van sociale en milieubescherming uit naam van commercieel winstbejag;
- criteria op het gebied van grondrechten en mensenrechten opneemt in handelsovereenkomsten van de EU;
- essentiële diensten beschermt tegen liberalisering;
- de aarde en gemeenschappen beschermt en onomkeerbare klimaatverandering niet dichterbij brengt; en
- sociale rechtvaardigheid, democratie, duurzaamheid en gendergelijkheid centraal stelt in iedere handelsovereenkomst.

Voor meer informatie over de inhoud van deze folder kunt u contact opnemen met: paul-emile.dupret@europarl.europa.eu

De GUE/NGL-Fractie van het Europees Parlement bestaat uit 52 EP-leden uit 14 landen die zich inzetten voor vrede, solidariteit, sociale rechtvaardigheid, gelijkheid, democratie en mensenrechten in Europa en daarbuiten.

European United Left • Nordic Green Left

EUROPEAN PARLIAMENTARY GROUP

GUE/NGL

www.guengl.eu

Geproduceerd door de afdeling Communicatie van de GUE/NGL:

GUENGL-Communications@europarl.europa.eu

Foto's: GUE/NGL

Ontwerp: Charli Aron

© GUE/NGL - Brussel 2015

Gedrukt op gerecycled papier

Europees Parlement

Wiertzstraat 43

1047 Brussel

T +32-(0)228-42683